

שיחת השבוע

יש חדש

מרצים מן הפרדס

פרדס, במה לחכמה יהודית, סיים השבוע קורס שני של מרצים, שבו הוכשרה קבוצת מרצים חדשה להעברת תכנים ממקורות היהדות והחסידות לציבור הרחב. קבוצת המרצים הראשונה זוכה להצלחה ברחבי הארץ. הזמנת הרצאות בטל' 072-2770148.

מסע שני

בעקבות הצלחתה של קבוצת 'הקהל', שיצאה למסע לחצר הרבי מליובאוויטש בניו יורק, מתגבשת עוד קבוצה, שתצא א'יה בכ"ו באדר ראשון.. המשתתפים יחוו מסע מרגש, מלא חוויות רוחניות. את מפעל הקבוצות יסד הרב אליעזר צייטלין ע"ה, והוא נמשך לעילוי נשמתו ומנוהל על ידי בנו. טל' 072-2218222.

אלבום גוש קטיף

מרכז קטיף, להנצחת מורשת גוש קטיף וצפון השומרון, מגיש את אלבום גוש קטיף, המספר את סיפורו של הגוש הפורח והמשגשג, שנהפך לעיי חורבות. את האלבום ערכו נעמי אלדר וחגי הוברמן, ובו שישה עשר פרקים. הוא נפתח בתיאור המבנה הגאוגרפי-פיזי של חבל עזה והשפעותיו ההיסטוריות, ונחתם בפרק הצמיחה מחדש לאחר חורבן הגוש. טל' 077-4324101.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
5:00	5:33	5:49	5:09
6:01	6:36	6:43	6:06

המולד: יום שני, 8 בבוקר, 47 דקות ו-14 חלקים
ראשי-חודש אדר ראשון: ביום השלישי וביום הרביעי

336 בתי חב"ד **לשירותכם *3770** **מוקד חב"ד**

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000
טל' 972-2770100 • פקס' 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
מודעות: טל' 3166532-053, דוא"ל: m3166532@gmail.com
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות
נא לשמור על קדושת הגיליון

מה תפקידה של התרבות?

כדי לבקר את השלטון קיים משרד מבקר המדינה. מהאמנות אפשר לצפות כי תעניק לעם שאר רוח, תיטע אמונה, תעורר תקווה, תרומם את הנפש

זיהום אוויר פיזי. ומה באשר לזיהום רוחני? (צילום: Wikimedia)

לבידור זול, שאינו אלא ת'תרבות שמטפחת התבהמות ורדידות. זה המזון הרוחני שצורך כיום רובו של העם היושב בציון.

האמנים טוענים כי תפקידה של האמנות לבקר את השלטון. מעניין, האם היא תקפה את השלטון שהוביל את ההתנתקות האומללה? האם היא ביקרה את השלטון כשהוא עמד למסור לידי ערפאת את כל יהודה ושומרון, ובכלל זה הר הבית? מה הצביעות הזאת?

השינוי מתחולל

כדי לבקר את השלטון קיים משרד מבקר המדינה. גם התקשורת חושפת בלי מורא את מחדלי השלטון. מהאמנות אפשר לצפות כי תעניק לעם שאר רוח, תטפח ערכי אמת, תיטע אמונה, תעורר תקווה, תרומם את הנפש. למרבה הצער ה'אמנות' הקיימת רחוקה מזה כרחוק מזרח ממערב.

אכן, מתחיל להתחולל שינוי. בשנים האחרונות יש יותר ויותר שחקנים ויוצרים החשים מיאוס מתרבות ההבל והריק ומחפשים את דרכם אל השורשים והמקורות. לא מעטים מהם מפנים את כישורנם לאפיקים חיוביים, ופתאום אנו חשים משב רוח אחר, רענן ומרומם. זו עדיין טיפה בים, אבל אולי מובילי ה'תרבות' כבר חשים כי צומחת כאן חלופה אמיתית, והם מנסים להיאחז בקרנות המזבח ולבלום את המהפכה. אבל היא תבוא, אין ספק.

מחאת האמנים על מה שהם מכנים 'רדיפה' ו'סתירת פיות' היא כמובן שיא הצביעות והפיכת אור לחושך וחושך לאור. אין עוד מגזר בחברה היש' ראלית שיש בו אחידות מחשבתית ודחיקה החוצה של כל מי שאינו הולך בתלם כמו קהילת אנשי ה'תרבות'.

הלוואי שקולות הזעקה שהאמנים משמיעים היו מופנים כלפי ניסיון אמיתי לשנות את המצב, ולאפשר ליוצרים החושבים אחרת להשמיע את קולם. בעבור רוב הציבור זה היה יכול להיות סימן מעודד וסיכוי לשבירת הדיקטטורה המחשבתית. אבל למרבה הצער מדובר בסתם קטטות רחוב. לא כך מחוללים שינוי.

השליטה על הקול האחיד שמשמיעה קהילת ה'תרבות' נעשית בוועדות פנימיות. שם קובעים איזו יצירה תקבל תקציב ואיזו תיפסל. מה יועלה לשידור ומה יידחה. שם יושבים האנשים ה'נכונים', וכדי לקבל את אישורם, צריכים היוצרים להשמיע את הקולות ה'נכונים'.

זיהום אוויר רוחני

אך הפניית תשומת הלב לעבר מה שמכונה 'תרבות' היא הזדמנות לדון בטיבה של תרבות זו, שהיא כביכול נשמת אפינו ובלעדיה חיינו לא יהיו חיים. אכן, יש שם כישרון ויצירתיות, אבל מה התכנים שהם משרתים? האם זו תרבות שמרוממת את הרוח, מחזקת את האמונה, נותנת תקווה ומעניקה עוצמות לעם ישראל?

למרבה הצער, המילה 'תרבות' הפכה שם נרדף להרס וקעקוע כל הקדוש והיקר לנו. נושבת ממנה רוח רעה של נתק ושל ניכור כלפי המורשת היהודית. היא מקדשת את התרבות הנכרית ובוזה לערכי הנצחיים של עם ישראל. היא עסוקה באובססיביות בהאדרת ה'אחר', שם נרדף לאוייב, המוצג באור חיובי, לעומת בני עמנו וחיילינו הלובשים דמות שלילית.

במובנים רבים ה'תרבות' הזאת גורמת 'זיהום אוויר' שסכנתו אינה פחותה מעשן הארובות במפרץ חיפה. הציבור הרחב חשוף למתקפה בלתיפוסקת של תכנים שליליים והרסניים, או

פטור מעונש ל'שואל' הרוחני

שהוא מתעורר משנתו. היהודי פותח ואומר: "מודה אני לפניך מלך חי וקיים..." ואחר-כך מברך "נשמה שנתת בי טהורה היא..." ואתה משמרה בקרבי".

תשובה לקטרוגים

ברגע תחילת היום, בטרם הספיק היהודי ליהנות מהשפע שהקב"ה נתן לו, הוא כבר מכיר בעובדה ש"בעליו עמו", שהוא עומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה. על כך יש להחיל את פסק הרמב"ם, שה'שואל' במצב כזה פטור, וממילא כל אחד ואחת מישראל פטורים מכל עונש, אפילו אם פשעו חלילה, שהרי "בעליו עמו".

פטור זה אינו סותר את הצורך בעשיית תשובה, שכן אפילו על שגגות יש צורך בכפרה. יתרה מזו: בהיותו בקרבה מוחלטת לקב"ה נדרש ממנו ציות מוחלט לרצונו. אלא שאין להענישו, ואם נוצר חס ושולם קטרוג כלשהו, הוא נדחה מיד, מכיוון ש"בעליו עמו!"

(תורת מנחם תשמ"ח, כרך א, עמ' 565)

מחיר כבוד, גם אם יש לזכותו נסיבות מקילות. אך יש מצב הפוטר את השואל מתשלום, כדברי הרמב"ם: "השואל בבעלים, אפילו נגבד או אבד בפשיעה, פטור, שנאמר: 'אם בְּעַלְיוֹ עִמּוֹ לֹא יִשְׁלַם', ובלבד שישאל הבעלים תחילה או עם החפץ". כלומר, אם הוא משתמש בחפץ בנוכחות הבעלים, הוא פטור אף במקרה שפשע.

הכרה מוקדמת

כך גם בעבודה הרוחנית: כאשר ה'שואל' הרוחני חש הכרה שהקב"ה נמצא עמו, הרי שהוא נפטר מאחריות למעידותיו. אך זאת בתנאי: "ובלבד שישאל הבעלים תחילה או עם החפץ". ההכרה בנוכחותו של הקב"ה צריכה להיות כבר בתחילת העבודה, עם קבלת השפע מהקב"ה. כאשר האדם נהנה תחילה ורק אחר-כך חדרה למוחו ההכרה ש"בעליו עמו", יש חשש שהכרה זו אינה אמיתית.

ואמנם, כל יהודי מכיר ש"בעליו עמו" עוד לפני קבלת השפע. זה קורה בכל יום, בשעה

התורה מגדירה ארבעה סוגי 'שומרים', שדיניהם שונים בעניין מידת אחריותם לחפץ הנמסר לידיהם. השואל נושא באחריות הגדולה ביותר. בפרשתנו נקבע: "וְכִי יִשְׁאַל אִישׁ מֵעַם רְעֵהוּ, וְנִשְׁבַּר אוֹ מֵת", אם "בְּעַלְיוֹ אֵין עִמּוֹ - שְׁלֵם יִשְׁלַם". הרמב"ם מפרט: "השואל כלי או בהמה וכיוצא בהן... ואבד או נגבד, אפילו נאנס אונס גדול... חייב לשלם הכול".

את ההלכות האלה יש לפרש גם בעבודת האדם לקונו, כדברי הרמב"ם: "רוב דיני התורה אינם אלא... ליישר הדעות". אם כן, יש ללמוד גם את דיני שואל בהיבט הרוחני של חיי היהודי.

שפע בחינם

ה'שואל' הרוחני הוא אדם שנמצא בראשית דרכו. כשם שהשואל הגשמי אינו נותן תמורה למשאיל, כך אין דורשים 'תשלום' מן ה'שואל' הרוחני. הוא זוכה לשפע גשמי בלי תמורה. אולם מכיוון שהוא הנהנה היחיד כאן, הרי שבמקרים של היפסדות הוא נושא במלוא האחריות. כל מעידה וחיסרון מטילים עליו

אמרת השבוע

מדבר שקר תרחק

פעם אחת, כשערך ה'שרף' רבי אורי מסטרליסק את שולחנו, נפלטה מפיו אנחת כאב עמוקה. כל השומעים הזדעזעו, והתעוררו למחשבות של תשובה ותיקון המעשים.

אמר רבי אורי: "דעו כי האנחה שהשמעתי הייתה על כאב עז שתקף את רגלי, ועל כך נאנחתי".

את הסיפור הזה היה מספר תלמידו, רבי ישראל מהוסיאטין, והיה מוסיף: "אף-על-פי שהחסידיים התעוררו לתשובה מקול אנחתו של הרבי, בכל-זאת בחר לומר להם את האמת, שהאנחה נבעה מכאב גשמי. הוא חיפש את האמת והתרחק מן השקר עד הקצה האחרון".

פתגם חסידי

"אמירת שקר צריכה להיות בעיני האדם כמו העבירות החמורות ביותר שבתורה. עליו לקבוע בנפשו שנשמתו תצא, אבל שקר מהפה - לא יצא" (רבי פינחס מקוריץ)

מאת הרב אליעזר ברוך, רב כרמי יוסף | גמילות חסדים

מן המעיין

נפתחים שערי היכולות

ה'צמח צדק' אמר לבנו, הרבי המהר"ש: כאשר יהודי עוזר לחברו בפרנסתו, אפילו הוא מסייע לו להרוויח שבעים קופיקות במסחר העגלים - נפתחים לפניו כל שערי היכולות העליונים.

נעימות בעשיית טובה

הוסיף המהר"ש: אמת שצריך לדעת את הדרך להיכלות העליונים, אבל אין זה מעכב. מה שצריך להיות בעיקר זו השאיפה לעזור בלב שלם, שהדבר יעשה מתוך רגש, ושהאדם ימצא טעם ונועם בעשיית טובה ליהודי.

הברכה המתאימה

תמורת גמילות חסדים אין צריך לומר 'תודה', כשם שלא צריך להודות למי שמתעטף בטלית ומניח תפילין בתפילה. את גומל החסד יש לברך בברכת "תזכו למצוות".

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

מצווה וביטוי ביטחון

הגמרא (יבמות סג,א) מדבר על מעלתו של "המלווה לעני בשעת דוחקו". נוסף על כך שהוא מקיים מצווה גדולה שיצר הרע והשכל האנושי אינם מסכימים לעשייתה, וכל נתינתו היא רק מפני שזה ציווי ה', הוא גם מבטא ביטחון גדול בקב"ה, שבוודאי יעזור לו.

(אגרות קודש)

להישאר 'עמך'

"אם כסף תלווה את עמי, את העני עמך" (שמות כב,כד). גדולה גמילות חסדים מן הצדקה, שבגמילות חסדים "העני עמך" - הוא יכול להוסיף ולהיות עמך, כשווה בין שווים, ולא יראה עצמו מושפל ומבוויש.

(ספר הדרוש)

גמ"ח משלו

"עמך" - ההלוואה מגיעה לו ממוך, שכן אתה חי ומתפרנס מעבודתו של העני ואתה מנצלו. לא משלך, אלא משלו אתה מלווה לו.

(טל ישראל)

מה מלווה את האדם

"אם כסף תלווה" - וכי הכסף ילווה אותך בשעה שאתה יוצא מן העולם? את "העני עמך" - רק את המעשים הטובים תיטול עמך, את הצדקה שנתת לעניים בימי חיך.

(רבי יהונתן אייבשיץ)

כשהעשיר מתחזה לעני

"אם כסף תלווה את עמי" - פעמים רבות, כשבאים לאדם עשיר לבקש גמילות חסדים, הוא משיב שבעצם הוא "העני עמך", גם הוא עני ונצרך כמוך, ויש לרחם עליו...

(רבי יהושע מדז'קוב)

ביזיונות בהזמנה

הבשורה על השידוך הטרי עברה מפה לאוזן: "ענבי הגפן בענבי הגפן! זכה רבי יחזקאל לנדא, ה'נודע ביהודה', בחתן משכמו ומעלה; וזכה החתן, הלוא הוא רבי יוסף לנדסברג, להיות חתנו של אחד מגאוני הדור".

בחלוף השנים נתמנה רבי יוסף, חתנו של ה'נודע ביהודה', לרבה של קהילת פוזנה המעטירה. נראה היה שהכול זורם על מי מנוחות, אלא שלפתע החלו להתרוצץ שמועות לא נעימות. בתחילה הן עברו מפה לאוזן, וכעבור זמן נעשה הדבר שיחת הכול ועורר אינחת רבה בקהילה.

התברר כי הרבנית, רעייתו של המרא דאתרא, בתו של ה'נודע ביהודה', אינה מכבדת את בעלה הרב. ליתר דיוק, היא הנחילה לו ביזיונות של ממש. תושבים שבאו לביתו סיפרו כי בנוכחותם שפכה על ראש בעלה קיתונות של בוז, כינתה אותו בכינוי גנאי, הכפישה את דמותו, והציגה אותו כעם הארץ וקל דעת.

במצבים כאלה עשה רבי יוסף את עצמו כמי שאינו שומע. הוא לא השיב לרעייתו דבר, אלא הבלג בדומייה והניח לה להטיח בו את ביקורתה החריפה.

אם בתחילה חשו בני הקהילה אי נעימות, הרי שזו הפכה ברבות הזמן למועקה של ממש. עם כל הכבוד לרבנית, כיצד אפשר להניח לה לבזות את הרב באין מפריע? אלא שרבי יוסף עצמו מנע מהם למחות על כבודו. בדרכו המתונה הבהיר כי אל לו לאיש להתערב בשלום הבית שלו. שתקו אפוא בני הקהילה, ונאלצו לספוג בצער את עלבונות רבם.

התמיהה על התנהגותה של האישה גברה לנוכח הכבוד הרב שהנחיל ה'נודע ביהודה' לחתנו. יחס זה בא לידי ביטוי גם בכתובים. אחת מאיגרותיו של ה'נודע ביהודה' אל חתנו הוא מתבטא כלפיו: "דע, חתני אהובי, בעת שכתבתי לך התשובה, ידי וכל גופי מרתת ממתנייתא דילך, כי ידעתי כי כל סתום לא עממוך, וכביר תמצא ירך בחורין ובסדקין לבדוק אחר סברתי, אם יש לה פירכא בדברי הראשונים, כי כל דבריהם לפניך כשולחן ערוך, ומצורף לזה בינתך הרחבה כבן עזאי בשוקי דטבריא".

הוא אף הרעיף עליו תשבחות נלבבות: "כבודי ומרים ראשי, כל

הנחת שלי לעת זקנתי, בתורה ובמעשים הוא יחיד בדורו, בכל מקום הלכה כמותו". נראה היה כי ה'נודע ביהודה' ובתו אינם מכירים אותו אדם...

איש כבר לא הרים גבה כאשר קנטוריה של הרבנית הוטחו בפני הרב, בנוכחות בני עדתו.

הנחת שלי לעת זקנתי, בתורה ובמעשים הוא יחיד בדורו, בכל מקום הלכה כמותו". נראה היה כי ה'נודע ביהודה' ובתו אינם מכירים אותו אדם...

במרוצת הזמן השלימו בני העיר עם

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

למי ייתנו צדקה?

הרמב"ם מתאר בסוף ספרו את השפע הרב שיהיה בעולם בימות המשיח: "ובאותו הזמן לא יהיה שם לא רעב ולא מלחמה, ולא קנאה ותחרות, שהטובה תהיה מושפעת הרבה, וכל המעדנים מצויין כעפר". באותם ימים גם יתקיים הייעוד: "לא יהיה בך אביון" (דברים טו, ד). לא יהיו עניים שיזדקקו לצדקה ולא יחסר דבר לאיש.

אבל הלוא אחת המצוות שהאדם חייב בהן בתמידות היא הצדקה. מצווה זו היא מהגדולות והמרכזיות בתורה, עד שהיא נחשבת אחד משלושת העמודים שהעולם עומד עליהם (גמילות חסדים). כיצד אפוא תתקיים מצווה זו בימים שבהם אין למי לתת צדקה, מכיוון שיש שפע רב לכול?

להלות לשם חסד

השאלה מתחזקת עוד יותר כאשר מבינים את הסיבה האמיתית למציאות שבה יש עשירים ועניים. במדרש (תנחומא משפטים ט) מובא: "אמר דוד לפני הקב"ה... תישב עולמך בשווה, העשירים והעניים". דוד המלך שאל את הקב"ה, מדוע ברא בעולם עשירים ועניים ולא נתן לכולם שפע בשווה. השיב לו הקב"ה: "אם כן, 'חסד ואמת מן יצורוהו' (תהילים סא, ח)". אם יהיו כולם עשירים או עניים, מי יוכל לעשות חסד? המציאות של עניים ועשירים נועדה לאפשר את הצדקה והחסד. איך אפוא יתקיימו מצוות אלה בימות המשיח?

התשובה היא שעצם מציאות החסד יכולה להתקיים גם בלי שיהיו עניים. חז"ל אומרים: "גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה", ואחת הסיבות לכך, שגמילות חסדים היא "בין לעניים ובין לעשירים". גם עשיר, שיש לו שפע רב, נהנה לפעמים מהלוואה לצורך עסקיו, וכך הזולת יכול לגמול עמו חסד.

כך יוכל החסד להתקיים בתקופת הגאולה: אמנם צדקה כפשוטה, לתת לעני את מחסורו, לא תהיה אז, משום ש"לא יהיה בך אביון", אבל גמילות חסדים תהיה גם תהיה. הכול יהיו עשירים, ואמנם לא יזדקקו לגמילות חסדים כדי להשלים מחסור (אפילו מחסור של עשיר, שהרי אם חסר לו דבר מה, הוא עני באותה שעה), ועם זה ילכו איש לרעהו ויגמלו חסד זה עם זה, כדי שיתקיים עמוד החסד (ראה לקוטי שיחות כרך כד, עמ' 317, וכרך כג עמ' 269).

לא תהיה סיבה לעוני

אלא שנוכח זאת מתעוררת מחדש שאלת דוד המלך לקב"ה: אם עמוד החסד יכול להתקיים גם בלי שיהיו עניים ועשירים, לשם מה ברא הקב"ה עניים ועשירים בעולם? על כך יש להשיב שתי תשובות:

תשובה אחת: מציאות של חסד בלא מחסור אכן אינה יכולה להתקיים בזמן הזה אלא בימות המשיח בלבד. בימינו אלה, כשהטוב מעורבב עם הרע, אנשים לא יגמלו חסד כדי לקיים את עמוד גמילות החסדים. אם לא יעמדו לפנייהם עניים ונזקקים, לא יגמלו חסד בפועל. רק בימות המשיח, כשהעולם יתעלה לדרגה עליונה יותר, יהיה אפשר לקיים את עמוד החסד גם בלי נזקקים.

תשובה שנייה: עצם הצורך בקיומו של חסד עדיין אינו מצדיק את עשייתם של בני אדם לעניים. מדוע דווקא הם צריכים להיות העניים שמאפשרים את קיומו של עמוד החסד? ואכן, זוהי ה"תפילה לעני", שהיא זעקתו של העני, "מדוע הגיע לחלקו שיהיה הוא העני" (ספר המאמרים קונטרסים כרך א, עמ' 238). אלא שכאן משתלבות כוונות נסתרות של הקב"ה, הקשורות בתהליך בירורו וזיכוכו של העולם, ועלפיהן אדם פלוני צריך להיות עני ואדם פלוני צריך להיות להיות עשיר. אבל בזמן הגאולה, כשיסתיים בירורו וזיכוכו של העולם, שוב לא תהיה סיבה שמישהו יהיה עני, ולכן מציאות החסד תתקיים אז רק כדי שיתקיים עמוד החסד ולא מתוך מחסור.

בחודש אדר תקס"א הכתה הבשורה המרה את תושבי העיר. "נפלה עטרת ראשנו", ביכו הכרוזים, "אוי לה לספינה שאבד קברניטה". רבי יוסף לנדסברג השיב את נשמתו לבוראו. בני הקהילה האבלים הלכו אחר מיטתו, מזילים דמעות כמים.

ליד קברו התאספו כל התושבים, לחלוק לו כבוד אחרון. פתאום ביקשה האלמנה לגשת אל חלקת הקבר הטרייה. המלווים מיהרו לפלס לה דרך. דממה עמדה בחלל האוויר. הכול היו דרוכים לראות מה יקרה.

הרבנית פרצה בכבי חסר מעצורים. היא החלה לשאת דברי הספד בקול חנוק מדמעות. דבריה הִכו את כל המלווים בתדהמה.

"הוי, רבי יוסף, רבי יוסף!", פתחה וקראה במר ליבה. "כעת מותר לי לגלות את סודך, שאותו נצרנו בליבנו במשך שנים רבות. הכול סבורים שרגשות בוז היו בליבי כלפייך; שתהום של איבה הייתה פעורה בינינו; שמתוך רשעות השפלתני אותך לעיני צאן מרעיתך. כעת אפשר לחשוף את האמת: אתה הוא שציווית עליי לנהוג כך. אתה שהורית לי לדבר בגנותך ולזלזל בך בכל עת.

"וכי לא ידעתי את גדולתך העצומה בתורה וביראת שמים? ידעתי גם ידעתי; אלא שלא שיערתי את גודל ענוותנותך ואת מידת השפלות שאימצת לך.

"לפני חתונתנו ביקשת להתנות עמי תנאי. 'אבקש ממך', אמרת, 'לבזות אותי בנוכחות רבים בכל הזדמנות'. הסברת כי הביזיונות שיהיו מנת חלקך ימנעו ממך ליפול במלכות הגאווה. פחדת שמא יכניס בך היצר גבהות לב. כל ימך התרחקת מן היהירות וראית בה אויב שיש ללחום בו ללא הרף. לא הייתה לי כל ברירה אלא למלא את רצונך.

"לא בלב קל עשיתי זאת. כל מילה שאמרתי פצעה את ליבי. פעמים אינספור הרגשתי שאינני מסוגלת עוד להשמיע דברים כאלה עליך, דברים שהם כמובן שקר גמור, אך חֶזְקָה עלי מצוותך. עשיתי ככל שציוויתני, כי זה היה רצונך. עתה נוח בשלום על משכבך, והִיָּה מליץ יושר לכל בני עדתך".

נרעשים ונסערים התפזרו בני הקהילה, ובלביכם מתעצם החלל שנפער עם לכתו של גדול בישראל זה, שרק עתה עמדו על מדרגתו הנשגבה.

(על-פי ה'נודע ביהודה ומשנתו')

הסוד שנתגלה במטוס

באותה עת מתחילות הפגנות הסטודנטים הסוערות נגד משטר השאה. האווירה ברחוב נעשית קשה ואלימה. כמה מחבריו של סעיד נהרגים. בעקבות המצב הבלתי־יציב מחליטים הוריו של סעיד לשלוח אותו ללימודים בווינה, וכך הוא מוצא את עצמו עם אימו במטוס.

הצעיר האיראני ישב במטוס לצידה של אימו. הם היו בדרכם לישראל, שבה הייתה האם אמורה לקבל טיפול רפואי. הוא עצמו התכוון להמשיך לווינה שבאוסטריה, ללימודי מוזיקה באקדמיה המלכותית. הדבר היחיד שידע על היהודים היה ש"היהודים בגדו באלוקים, והוא נטש אותם ובחר במוסלמים". בעיצומה של הטיסה אמרה לו אימו שתי מילים שעתידות לשנות את חייו: "אני יהודייה".

אצל שיח' בעזה

כשדרך ראשונה על אדמת ארץ ישראל מילאה אותו תחושה בלתי־מוכרת. "משהו בתוכי צעק: 'אתה נשאר כאן ולא עוזב. זה המקום שחיפשת כל החיים'", הוא מספר. סעיד מחליט להישאר בארץ ולוותר על הלימודים היוקרתיים בווינה. עדיין הוא מחפש את דרכו. הוא אף מבקר מעת לעת אצל שיח' בעזה וחוקר את ההבדלים שבין היהדות לאסלאם.

הצעיר הביט באימו, וזו המשיכה: "בעם היהודי הילדים הולכים אחרי האם". הוא מוחה: "אני מוסלמי, ומוסלמים הולכים אחרי האב". באותה שעה לא ייחס לדברים משמעות. אך כשדרכו רגליו על אדמת ארץ הקודש חש דבר מה שלעולם לא ישכח.

דור שביעי למנגני 'טאר'

עד גיל שש־עשרה גדל סעיד מאני כמוסלמי אדוק בטהראן שבאיראן. אביו היה מוסלמי סופי, ולצד עיסוקו בדת נחשב מוזיקאי בסדר עליון. "גדלתי בבית מוזיקלי", מספר סעיד. מוריו ראו בו ילד פלא. בהיותו כבן שש־עשרה סיים תואר שני במוזיקה. הוא התמחה בנגינה בכלים פרסיים ובהם ה'טאר' - כלי פריטה איראני. "אני דור שביעי שמנגן בכלי הזה, כבר מאתיים ושבעים שנה", הוא אומר.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

השבת הגזלה

שאלה: אדם שנטל חפץ השייך לזולת, מה יעשה כדי לתקן עוון זה?

תשובה: התורה אסרה לגנוב, לגזול, להונות את הזולת ולהזיק או לעשוק את ממונו, ואם נעשה העוון - חובה לתקן זאת (ויקרא ה, כג): "והשיב את הגזלה אשר גזל".

אם הגזלה עדיין קיימת בעיניה, חובה להחזירה. אם נשתנתה או אבדה, אין הגזלן חייב להחזיר את גוף החפץ, אלא עליו להחזיר את שוויו.

אף אם הלך הגזול לעולמו, חייבים יורשיו להשיב את החפץ לנגזל או ליורשיו, או לשלם את שוויו מהנכסים שירשו.

ההחזרה מתקיימת רק לאחר שהובא לידיעת הנגזל שהחפץ או הכסף נמצא ברשותו.

הפתעה במטוס. הרב מאני (צילום: יעקב לדרמן, 'בקהילה')

בבית כנסת. לאחר מכן הוא מתוודע לתפילין, ככל שהוא מתקרב הוא מבין שהיהדות גדולה ורחבה וצריך ללמוד ברצינות. הוא מקדיש שנים ללימוד התורה, ועד היום הוא לומד בכולל בחולון.

כיום הרב אייל מאני (55) מתגורר באשדוד, נשוי ואב לשישה ילדים. בעת האחרונה הוא חוזר למוזיקה, במסגרת להקת 'מכילתא', וזוכה לקדש שם שמים. הוא החליט לנצל את המתנה המוזיקלית הנדירה שקיבל מבורא עולם. האיש ששר בעבר יצירות מוסלמיות, שר כיום על כמיהה לבית המקדש ולביאת המשיח.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הצינן' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'צינן' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים
368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

סיפורים שתאהבו

הכרך השני של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע'

70 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 352 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020